

ПРОТОКОЛ

П'ятого засідання спеціальної групи EUROSAI з аудиту коштів, виділених на попередження і ліквідацію наслідків катастроф

Дата проведення: 26-27 березня 2013 року

Місце проведення: м. Софія, Республіка Болгарія

Спеціальна група EUROSAI з аудиту коштів, виділених на попередження і ліквідацію наслідків катастроф, нараховує 13 членів: ВОФК Азербайджану, Вірменії, Білорусі, Бельгії, Болгарії, Угорщини, Казахстану, Литви, Молдови, Польщі, Російської Федерації, України та Європейського суду аудиторів. ВОФК Норвегії, Словаччини та Італії беруть участь в діяльності спеціальної групи в якості спостерігачів.

Діяльність спеціальної групи здійснюється на основі Резолюції VIII Конгресу EUROSAI відповідно до Плану роботи спеціальної групи EUROSAI з аудиту коштів, виділених на попередження і ліквідацію наслідків катастроф, на 2012-2014 роки, затвердженому на IV засіданні її учасників у м. Вроцлаві, Республіка Польща у 2012 році.

V засідання спеціальної групи відбулось 26-27 березня 2013 року в м. Софії, Республіка Болгарія.

Метою V засідання було:

- затвердження звіту секретаріату спеціальної групи про проведену роботу;
- ознайомлення з виконанням Планом роботи спеціальної групи на 2012-2014 роки та його актуалізація;
- обговорення третього проекту рекомендацій кращої практики проведення аудитів коштів, виділених на попередження і ліквідацію наслідків катастроф;

- обговорення співробітництва з третьою Цільовою групою EUROSАI «Обмін знаннями»;
- обмін досвідом та знаннями в сфері оцінки ефективності використання бюджетних коштів при проведенні аудитів в сфері попередження і ліквідації наслідків катастроф.

В засіданні взяли участь 24 представника 9 ВОФК: Болгарії, Казахстану, Молдови, Норвегії, Польщі, Російської Федерації, Словаччини, Угорщини та України. ВОФК Чехії було запрошено в якості гостя, що представляє третю Цільову групу EUROSАI «Обмін знаннями» Стратегічного плану EUROSАI на 2011-2017 рр.

В засіданні взяли участь представники державних органів Республіки Болгарія, а також представництва Європейської комісії в Болгарії. Список учасників додається.

Напередодні засідання відбувся семінар «Досвід проведення аудитів в сфері контролю використання бюджетних коштів, виділених на попередження і ліквідацію наслідків катастроф (результати, критерії, джерела аудиторської інформації, методи її отримання)», проведений 26 березня 2013 року відповідно до Плану роботи спеціальної групи на 2012-2014 роки. Під час семінару учасники виступили з презентаціями на теми: «Природні пожежі: причини виникнення та шляхи їх попередження»; «Забруднення вод як одна з основних причин екологічних катастроф».

Засідання спеціальної групи було відкрито вступним словом Валерія Дімітрова, Президента Національного аудиторського офісу Болгарії, та Олександра Яременка, Заступника Голови Рахункової палати України.

Валерій Дімітров, Президент Національного аудиторського офісу Болгарії, привітав учасників V засідання та наголосив, що питання стосовно забезпечення готовності до катастроф не втрачають своєї актуальності та аудити, що проводяться в цій сфері, є одними із ланок спільних зусиль урядів,

організацій, світової спільноти в цілому направлених на попередження можливих катастроф та ліквідацію їх наслідків.

Олександр Яременко, Заступник Голови Рахункової палати України, зауважив, що проведення засідань в різних країнах дає можливість обміняти досвідом та отримати нові знання з питань проведення аудитів в сфері попередження та ліквідації наслідків катастроф. Також, пан Яременко відзначив, що учасники спеціальної групи налагодили ефективне, плідне співробітництво між її членами та іншими заінтересованими організаціями. Підкреслив, що співробітництво у вигляді проведення спільних аудитів, участь у щорічних засіданнях, розробка рекомендацій кращої практики, організація обміну інформацією, обміну досвідом у сфері аудиту коштів, виділених на попередження і ліквідацію наслідків катастроф, корисно не лише для учасників групи, але й для інших заінтересованих ВОФК.

Зінаїда Златанова, керівник представництва Європейської Комісії в Болгарії, у своєму виступі зробила акцент на постійно зростаючу кількість світових загроз та викликів, які є причиною виникнення природних та техногенних катастроф. А саме: зміна клімату, зростання населення планети, інтенсивне зростання урбанізації та загроза тероризму. Також вона відзначила роботу європейської спільноти у сфері покращення механізмів з попередження та ліквідації наслідків природних та техногенних катастроф.

Презентації та виступи:

Звіт про діяльність спеціальної групи EUROSAI з аудиту коштів, виділених на попередження і ліквідацію наслідків катастроф, у 2012 році.

Звіт був наданий М.Я. Шулежко, головним контролером – директором департаменту з питань АПК, природоохоронної діяльності та надзвичайних ситуацій Рахункової палати України.

Окремо зупинилась на рішеннях, які були прийняті на минулому засіданні спеціальної групи та нагадала, що на ньому було затверджено план

роботи групи на трирічний період. Звернула увагу, що місія діяльності спеціальної групи полягає в координуванні та об'єднанні зусиль європейських ВОФК у напрямку більшої обізнаності про катастрофи та сприянні урядам у розробці дієвих та ефективних інструментів попередження і ліквідації їх наслідків.

Поінформувала, що за 2012 рік учасники спеціальної групи:

- завершили проведення національних аудитів в рамках міжнародного координованого аудиту використання бюджетних коштів, виділених на попередження і ліквідацію наслідків катастроф, в якому взяли участь 8 ВОФК;
- Рахунковою палатою України було проведено аудит виконання рекомендацій міжнародного координованого аудиту Чорнобильського фонду «Укриття»;
- планується розпочати підготовку до проведення міжнародного координованого аудиту використання бюджетних коштів, виділених на попередження і ліквідацію природних пожеж з **можливим підписанням спільного положення про його проведення на наступному засіданні робочої групи EUROSАI з аудиту навколишнього середовища (жовтень 2013, м. Прага, Чеська Республіка)**;
- в рамках реалізації Стратегічної цілі 2 «Розробка методології та інституційний розвиток» Рахунковою палатою України було підготовлено проект третьої редакції Рекомендацій кращої практики проведення аудитів коштів, виділених на попередження і ліквідацію наслідків катастроф;
- на веб-порталі спеціальної групи з'явився новий розділ «База знань у сфері попередження і ліквідації наслідків катастроф», в якому розміщені термінологічний глосарій зі зниження ризику лих, а також рамкова програма дій Хіого на 2005-2015 рр.;
- планується підготовка звіту про роботу групи за період 2012-2014 рр і розробка бачення її функціонування протягом подальшого періоду та представлення на черговому Конгресі EUROSАI.

В результаті обговорень було прийнято рішення затвердити звіт секретаріату про проведену роботу.

Внесення змін до плану роботи спеціальної групи EUROSAI з аудиту коштів, виділених на попередження і ліквідацію наслідків катастроф.

Пропозиції були озвучені М.Я. Шулежко, Рахункова палата України:

- перенести строки проведення координованого аудиту використання коштів, виділених на попередження і ліквідацію наслідків катастроф, до 2014 року, у зв'язку з необхідністю складання спільного звіту, а також представити результати цього аудиту у 2014 році на Конгресі EUROSAI (пункт 1.1 плану роботи спеціальної групи);
- розширити рамки міжнародного координованого аудиту виконання конвенції зі співробітництва у сфері охорони та сталого використання ріки Дунай, та паралельно розглянути басейни рік Дніпро та Дон;
- змінити назву вищезазначеного аудиту, розширити та здійснювати як «Проведення міжнародного координованого аудиту захисту басейну Чорного моря від забруднення» та провести його у три етапи:
 1. Конвенція зі співробітництва зі сталого використання ріки Дунай;
 2. Аудит басейну ріки Дон;
 3. Аудит басейну ріки Дніпро (пункт 1.2).
- виключити пункти 1.3 та 1.4., що стосуються проведення аудитів, які не знайшли свого підтвердження: аудит з питань створення безпечних умов для мореплавства у басейнах Чорного та Азовського морей, а також заходів з реалізації державної політики у сфері охорони та безпеки праці у видобувній промисловості;
- внести зміни в пункт 1.6. – моніторинг виконання рекомендацій міжнародного координованого аудиту Чорнобильського фонду «Укриття», проведення якого планувалось у першому кварталі 2012 року. Фактично

моніторинг проведено і найближчим часом буде повідомлено про його результати, також запропоновано перести строки на 2012-2013 роки.

В результаті обговорень було прийнято рішення внести зміни до плану роботи спеціальної групи на 2012-2014 роки. Прийняті зміни до плану роботи додаються.

М.Я. Шулежко представила презентацію від імені Голови робочої групи INTOSAI з підзвітності та аудиту допомоги, пов'язаної з катастрофами(AADA), який не зміг взяти участь у засіданні спеціальної групи. Було представлено основні цілі діяльності робочої групи, результати останніх засідань робочої групи, також учасникам засідання було повідомлено про сьоме засідання робочої групи, про остаточне затвердження п'яти міжнародних стандартів INTOSAI та розгляду остаточного проекту керівних принципів INTOSAI з належного управління та розгляду остаточного звіту робочої групи з підзвітності та аудиту допомоги, пов'язаної з катастрофами.

Галіна Балужева, старший експерт департаменту з питань управління водними ресурсами Міністерства з питань навколишнього середовища та водних ресурсів Болгарії, надала інформацію про засади законодавства в сфері забруднення води. Також вона дала чітку характеристику роботи органів, компетентних в цій сфері та процедуру проведення аудитів ефективності.

Марсела Баргелова і Регіна Харипарова, представники третьої цільової групи EUROSAI (БОФК Чехії) надали інформацію з основних напрямків діяльності цільової групи, надавши огляд програми з обміну інформацією між членами EUROSAI та покращення координації та співробітництва між робочими групами.

27 березня 2013 року

Альбена Бобева, старший експерт, Департамент міжнародного співробітництва, виконавче агентство лісового господарства, Міністерство

АПК та харчової промисловості, представила презентацію з теми «Вплив лісових екосистем на кількість та якість води». У виступі були порушені питання стосовно проблем кількості води на території Болгарії, а також причини забруднення води та вплив стану лісів на якість води.

Шах Г.А., начальник управління стандартів, аналітики та розвитку Рахункової палати України, представив **«Проект Рекомендацій кращої практики проведення аудитів коштів, виділених на попередження та ліквідацію наслідків катастроф»**. Він прокоментував історію створення цього документу та коротко описав шлях його становлення в якості Рекомендацій до останньої редакції. В основу Рекомендацій лягли узагальнені результати опитування, проведеного секретаріатом Спеціальної групи серед її членів та база даних аудитів природних і техногенних катастроф в Європі, використані матеріали та презентації, надані доповідачами на засіданнях, проаналізовані та узагальнені документ з питань лих та катастроф.

Для прикладів кращої практики були відібрані:

- звіти Аудиторського офісу Швеції про результати аудиту «Кризовий менеджмент та аудит готовності уряду до серйозних надзвичайних ситуацій»;
- звіти Національного аудиторського офісу Болгарії про результати аудиту проекту захисту населення та попередження ризику зсувів в муніципалітеті Радоте;
- звіти Рахункової палати Російської Федерації про результати цільового та ефективного використання коштів федерального бюджету, виділених на реалізацію федеральних цільових програм подолання наслідків радіоактивних аварій на період до 2010 року.

Приклади цих аудитів доповнили підрозділи: загальнодержавний рівень та регіональний рівень розділу 3.1. аудиту попередження катастроф та забезпечення готовності і розділ 3.3. аудит фази відновлення і реконструкції відповідно.

В результаті обговорення було прийнято рішення створити на веб-порталі спеціальної групи окрему рубрику «База знань у сфері попередження і ліквідації наслідків катастроф», в якій розміщені документи, використані при розробці рекомендацій російською та англійською мовами.

М.Я. Шулежко презентувала звіт про виконання рекомендацій міжнародного координованого аудиту Чорнобильського фонду «Укриття».

Метою аудиту була оцінка забезпечення перетворення об'єкту «Укриття» в екологічно безпечну систему. Асамблея донорів Чорнобильського фонду «Укриття», Європейський банк реконструкції і розвитку, уряд України, уряди країн-вкладників фонду протягом 2011-2012 рр. продовжували впровадження рекомендацій та реалізовували їх в таких обсягах, які забезпечили досягнення прогресу у вирішенні ключових проблем, пов'язаних з виконанням Плану здійснення заходів (ПЗЗ) на об'єкті «Укриття».

Рекомендації міжнародного координованого аудиту Чорнобильського фонду «Укриття» загалом виконуються. Зокрема:

- уряди країн—вкладників Чорнобильського фонду «Укриття» підсилюють керівництво фондом «Укриття»;
- Асамблея вкладників двічі на рік отримує від ЄБРР звіт про хід виконання проекту;
- Продовжується поетапна передача повноважень групи керівництва проектом ПЗЗ до українського персоналу;
- Урядом України забезпечено стабільність та сприятливість організаційно-правового середовища, в якій здійснюється ПЗЗ.

Аналіз виконання ПЗЗ на об'єкті «Укриття» свідчить про прогрес виконання робіт на проекті. Перша фаза плану 1998-2000 рр. виконана, інженерні розробки завершені. Із другої фази ПЗЗ, яка почалась у 2001 і стосується проекту та будівництва об'єктів в стадії реалізації зараз такі проекти:

- проектування будівництва нового безпечного конфайнменту;
- проектування будівництва вод нового безпечного конфайнменту;
- будівництво вентиляційної труби та відповідних систем другої черги ЧАЕС;
- проектування демонтажу;
- авторський нагляд за демонтажними роботами;
- демонтаж вентиляційної труби другої черги ЧАЕС;
- конструкція зовнішнього захисту від блискавки, системи фізичного захисту та контролю доступу до об'єкта «Укриття».

Були виділені основні проблеми:

- будівництво нового безпечного конфайнменту знову відзначається відставанням у завершенні робіт проекту майже на рік, при цьому загальний строк затримки будівництва становить вже 10 років;
- будівельно-монтажні роботи на об'єкті зберігання відпрацьованого отруйного палива Хаяд-2 не продовжені, а загальний строк затримки реалізації цього проекту становить вже 12 років;
- введення в експлуатацію заводу з переробки рідких радіоактивних відходів знову перенесено на 3 роки від строків, передбачених на початку його будівництва та відстає вже на 13 років;
- введення в експлуатацію промислового комплексу з переробки твердих радіоактивних відходів перенесено і на даний момент не визначено. Загальний строк затримки в реалізації проекту становить більше 8 років.

Заключне слово

Валерій Дімітров – Президент Національного аудиторського офісу Болгарії подякував всім учасникам за активну роботу, висловив подяку керівнику представництва Європейської комісії в Болгарії Зінаїді Златановій та представникам третьої цільової групи EUROSАI Марселі Баргеловій та Регіні Харипаровій за те, що вони знайшли можливість взяти участь у засіданні.

Засідання було плідним та всі учасники досягли бажаних результатів. **Олександр Яременко** – Заступник Голови Рахункової палати України – подякував професору Дімітрову та ВОФК Болгарії за проведене на вищому рівні засідання та висловив загальну думку про продовження плідного співробітництва в майбутньому. Він ще раз акцентував увагу на досягнутих результатах та відзначив, що всі поставлені задачі було виконано.